

2. Опис цифрової компетентності педагогічного й науково-педагогічного працівника. (Проект). Розроблено на виконання Наказу МОН України №38 від 15 січня 2019 року. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/27905/1/digital%20comp%20teacher%20Morze.pdf> (дата звернення 20.04.2023 р.)

3. Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації. Розпорядження КМУ від 3 березня 2021 р. № 167-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text> (дата звернення 20.04.2023 р.)

4. Проект Рамки цифрової компетентності громадян України (DigCompUA 2.2) URL: https://drive.google.com/file/d/1V7yecUDX4NKaTiCKfgpPFyk0zkGqLCXO/view?usp=drive_link (дата звернення 22.04.2023 р.)

REFERENCES

1. Ministry of Digital Transformation of Ukraine. (2021) Kontseptualno-referentna Ramka tsyfrovoyi kompetentnosti pedahohichnykh y naukovopedahohichnykh pratsivnykiv. (Proiekt) [Conceptual and reference Framework of digital competence of pedagogical and scientific and pedagogical workers. (Project)]. [in Ukrainian]

2. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2019) Opys tsyfrovoyi kompetentnosti pedahohichnoho y naukovopedahohichnoho pratsivnyka. (Proiekt). [Description of the digital competence of a pedagogical and scientific-pedagogical worker. (Project).] <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/27905/1/digital%20comp%20teacher%20Morze.pdf> [in Ukrainian]

3. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2021, March 3). Rozporiadzhennia № 167-r «Pro skhvalennia Kontseptsii

rozvytku tsyfrovoykh kompetentnosti ta zatverdzhennia planu zakhodiv z yii realizatsii.» [Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 3.03.2021 № 167-r «On the approval of the Concept of the development of digital competences and the approval of the plan of measures for its implementation.».]. [in Ukrainian]

4. Ministry of Digital Transformation of Ukraine. (2023) Proiekt Ramky tsyfrovoyi kompetentnosti hromadian Ukrainy (DigCompUA 2.2) [The Digital Competence Framework Project of Ukrainian Citizens (DigCompUA 2.2)]. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ДРОБІН Андрій Анатолійович – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та безпечного освітнього середовища комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського.

Наукові інтереси: історія та сучасний стан розвитку природничих наук, цифрова економіка, процеси цифровізації, розвиток технологій.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

DROBIN Andrii Anatoliyovych – candidate of pedagogical sciences, senior lecturer of department of information and communication technologies and safety of the educational environment of municipal institution «Kirovograd regional in-service teacher training institute named after Vasyl Sukhomlynsky»

Scientific interests: history and current state of development of natural sciences, digital economy, digitization processes, technology development.

Стаття надійшла до редакції 01.07.2023 р.

УДК 378.147

DOI: 10.36550/2415-7988-2023-1-210-100-104

КОШЕЛЕВА Наталя Геннадіївна –

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри психології

Горлівського інституту іноземних мов

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0380-3242>

e-mail: cosheleva.natali@ukr.net

ДІЯЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

У статті розглядається актуальна проблема формування професійної готовності майбутніх практичних психологів навчальних закладів. Показано, що в сучасних умовах зростає значення діяльності шкільних психологів, підвищуються вимоги до них. Відмічено, що шкільні психологи-початківці зазнають труднощів при виконанні практичних функцій і завдань. Запропоновано модернізувати цілі, зміст і технології їхньої підготовки на основі діяльнісного підходу до навчання. Метою модернізації є формування професійної готовності майбутніх практичних психологів закладів освіти.

Проаналізовано наукові праці з питань діяльнісного підходу в освіті, теорії поетапного формування розумових дій, професійної готовності. Установлено, що професійна готовність є комплексним новоутворенням, яке містить різні якості особистості, необхідні для виконання професійної діяльності. Для забезпечення процесу формування професійної готовності майбутніх практичних психологів навчальних закладів запропоновано спиратися на положення теорії поетапного формування розумових дій П.Я. Гальперіна. Мета навчання полягає в тому, щоб сформувати в учнів уміння діяти, правильно виконуючи всі частини дії: мотиваційну, орієнтовну, виконавчу та контрольну. У статті показано, що використання положень діяльнісного підходу до навчання сприяє більш ефективному формуванню професійної готовності майбутніх практичних психологів навчальних закладів. За такого підходу студенти поетапно опановують майбутню діяльність шляхом виконання різних видів робіт шкільного психолога.

Запропоновано авторську методику реалізації цього підходу під час вивчення дисципліни «Психологічна служба в закладах освіти». Під керівництвом викладача студенти опановують зміст і технології всіх видів діяльності шкільного психолога з різними категоріями клієнтів. Важливим у реалізації методики викладання є чітке отримання всіх етапів діяльності: мотиваційного, орієнтовного, виконавського та контрольного. Установлено, що в результаті такого підходу студенти демонструють належний рівень розуміння цілей, змісту та технік реалізації кожного виду діяльності.

Ключові слова: *практичний психолог закладу освіти, фахова готовність, діяльнісний підхід, теорія поетапного формування розумових дій, професійний стандарт.*

KOSHELEVA Natalia Hennadiivna –
 candidate of pedagogical Sciences, associate professor
 at the department of psychology
 Horlivka Institute for Foreign Languages of the State Higher
 Educational Establishment
 «Donbas State Pedagogical University»
 ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0380-3242>
 e-mail: cosheleva.natali@ukr.net

ACTIVITY-BASED APPROACH TO DEVELOPING PROFESSIONAL READINESS OF FUTURE PRACTICAL PSYCHOLOGISTS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS

This article addresses the pressing issue of developing the professional readiness of future practical psychologists in educational institutions. It highlights the increasing importance of school psychologists' activities in modern times, along with heightened requirements placed upon them.

Based on personal teaching experience, it is observed that school psychologists encounter difficulties in performing practical functions and tasks. To address this, a proposal is made to modernize the goals, content, and training methodologies by adopting an activity-based approach to learning. The objective of this modernization is to foster the professional readiness of future school psychologists.

Scientific works on the activity-based approach in education, the theory of gradual formation of mental actions, and professional readiness are analyzed. It is determined that professional readiness is a complex and novel construct, encompassing various personal qualities necessary for effective professional practice.

To ensure the formation of professional readiness among future practical psychologists in educational institutions, it is suggested to rely on the principles of the theory of stage-by-stage formation of mental actions by P.Y. Galperin. The aim of teaching is to develop students' ability to perform all components of an action accurately, including motivation, direction, execution, and control.

The article demonstrates that the use of the activity-based approach to teaching contributes to a more effective development of professional readiness among future practical psychologists in educational institutions. Under this approach, students gradually acquire the necessary skills and expertise by engaging in various types of school psychologist's work.

The article presents the author's methodology for implementing this approach in the study of the discipline "Psychological Service in Educational Institutions." With the guidance of a teacher, students master the content and techniques associated with all types of activities performed by school psychologists with diverse client categories. Proper adherence to all stages of activity, namely motivation, orientation, execution, and control, is crucial for the successful implementation of the teaching methodology. It is established that as a result of this approach, students demonstrate an appropriate level of understanding regarding the goals, content, and techniques of each type of activity.

Key words: *practical psychologist in educational institutions, professional readiness, activity-based approach, theory of gradual formation of mental actions, professional standard.*

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Актуальність обраної теми обумовлена вимогами професійного стандарту за професією «Практичний психолог закладу освіти» до випускників ЗВО за спеціальністю 053 «Психологія», які отримують кваліфікацію практичних психологів. Наразі у зв'язку зі складною ситуацією в нашій країні все більше людей, зокрема й дітей потребують на психологічну допомогу. У загальноосвітніх закладах з'являється багато дітей з родин внутрішньо переміщених осіб, деякі з них виїхали з територій активних бойових дій або тимчасово окупованих. Є діти, які пережили загибель близьких, втрату житла, поранення та інші кризові ситуації. Тому значущість роботи шкільних психологів постійно зростає, а отже підвищуються вимоги до них. Водночас досвід роботи зі

студентами-психологами свідчить про складнощі їхньої початкової адаптації на посаді практичного психолога закладу освіти та виконання практичних функцій і завдань, що вимагає більш практико-орієнтованої підготовки. Тому ми вирішили присвятити статтю питанню щодо застосування положень діяльнісного підходу до підготовки практичних психологів закладів освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання діяльності практичних психологів закладів освіти розглянуто в науковому доробку таких науковців, як Є. Афоніна, І. Дорожко, Т. Дуткевич, І. Загурська, О. Заріцький, Л. Легка, Н. Міщенко, О. Митник, А. Обухівська, В. Панок, Л. Семенча, Т. Середюк, О. Хорунжа та ін. У науково-психологічній літературі висвітлено як загальні питання організації роботи шкільної психологічної служби, так і зміст і технології

окремих видів діяльності шкільних психологів, алгоритми їхньої роботи, особливості психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу та ведення відповідної документації тощо. Проте залишаються ще недостатньо висвітленими методичні аспекти формування готовності випускників спеціальності 053 «Психологія» до виконання професійних функцій та завдань практичного психолога закладу освіти, що обумовило вибір теми і мету статті.

Мета статті – визначити особливості застосування діяльнісного підходу до формування фахової готовності майбутніх практичних психологів закладів освіти.

Методи дослідження. Під час дослідження використовувались такі методи, як: аналіз професійного стандарту за професією «Практичний психолог закладу освіти» і теоретичних джерел з питань діяльнісного підходу в освіті, теорії поетапного формування розумових дій, фахової готовності; узагальнення і систематизація отриманих результатів; педагогічне спостереження й узагальнення педагогічного досвіду.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проблема готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності розроблялася в педагогічній теорії і практиці досить давно та була започаткована в працях О. Ганюшкіна, Ф. Генова, М. Дьяченка, Є. Ільїна, М. Левітова, Л. Нерсесян, А. Пуні, В. Пушкіна, Д. Узнадзе, О. Ухтомського та ін. М. Дьяченко визначив готовність як комплекс інтелектуальних, емоційних, мотиваційних і вольових якостей особистості, необхідних для виконання певної діяльності [1, с. 15-20]. Ці класичні напрацювання стали основою для багатьох подальших досліджень фахової готовності, зокрема для праць О. Безпалько, Т. Жижко, М. Заворочай, М. Левочки, Т. Подобедової, Г. Савченко та ін., в яких визначено особливості формування різних аспектів професійної готовності майбутніх фахівців під час їх підготовки у ЗВО. Заслуговує на увагу концепція інтегральної фахової готовності О. Кучерявого, яка включає психологічну, практичну готовність і готовність до фахового самовдосконалення. Психологічний компонент містить інтереси, потреби, мотиви, цілі, цінності й установки у сфері фахової діяльності. Практичний компонент – це необхідний рівень сформованості комплексу фахових знань, умінь і навичок, яких вимагає професійний стандарт. Готовність майбутніх фахівців до самовдосконалення забезпечує подальший постійний і всебічний розвиток їх особистості [4, с. 52]. Ми взяли за основу визначену концепцію фахової готовності, зважаючи на її цілісність та універсальність, та пропонуємо застосовувати таку структуру при дослідженні фахової готовності майбутніх практичних психологів закладів освіти.

Процес формування готовності (за М. Дьяченком) починається з постановки мети на основі потреб і мотивів (або усвідомлення майбутніх завдань). Потім виробляється план, моделюються необхідні дії. Далі, по мірі уявної розробки образу дій, починається їх реалізація, що вимагає застосування заздалегідь продуманих засобів і способів діяльності. Під час виконання дій виконавець порівнює перебіг процесу і проміжні результати з поставленою метою, бажаними результатами і вносить поточні корективи, детальніше осмислюючи відповідність мети і засобів.

Для забезпечення цього процесу пропонуємо спиратися на положення теорії поетапного формування розумових дій, розробленої П.Я. Гальпериним. Із позицій діяльнісного підходу, на яких ґрунтується ця теорія, процес навчання є системою певних видів діяльності, виконання яких приводить до набуття нових знань і вмінь, і одиницею навчальної діяльності є дія. Виконуючи певні дії, учні засвоюють той чи інший навчальний матеріал. Мета навчання полягає в тому, щоб сформувати в учнів уміння діяти, правильно виконуючи всі частини дії: мотиваційну, орієнтовну, виконавчу та контрольну. Процес навчання є послідовним проходженням учнем цих етапів. Мотиваційна частина дії забезпечує усвідомлення мети й способів її досягнення, появу прагнень до досягнення мети, зацікавленість у процесі та результатах діяльності. Орієнтовна частина дії містить інформацію стосовно мети, умов, засобів і технологій діяльності. Виконавча частина дії включає систему послідовно виконуваних дій, спрямованих на досягнення мети. Контрольна частина дії пов'язана з контролем за ходом її виконання та зіставленням отриманих результатів із заданими еталонами [3, с. 365].

Зміна мети і способів організації навчального процесу на засадах діяльнісного підходу є актуальними для формування фахової готовності майбутніх практичних психологів закладів освіти, оскільки це дозволяє змістити акцент із заучування теоретичних знань на виконання практичних дій, регламентованих професійним стандартом [5], поетапно засвоюючи всі складові майбутньої діяльності. При традиційному підході класична схема засвоєння навчального матеріалу передбачає такі етапи, як сприймання, осмислення, запам'ятовування, практичне застосування. Кінцевим результатом навчання при цьому підході є сукупність набутих знань, які мають бути основою здатності до виконання певних дій. Недоліком цієї схеми є переважна орієнтація на теоретичні знання, які швидко забуваються, якщо їх постійно не застосовувати.

Структура навчального процесу відповідно до теорії поетапного формування розумових дій передбачає акцент не стільки на теорію, скільки на

виконання практичних дій з урахуванням всіх етапів їх засвоєння, що показано на рис. 1 [3, с. 289]. Такий підхід до навчання забезпечує

усвідомленість та міцність засвоєння, а отримані навички можуть бути перенесені на інші ситуації та умови.

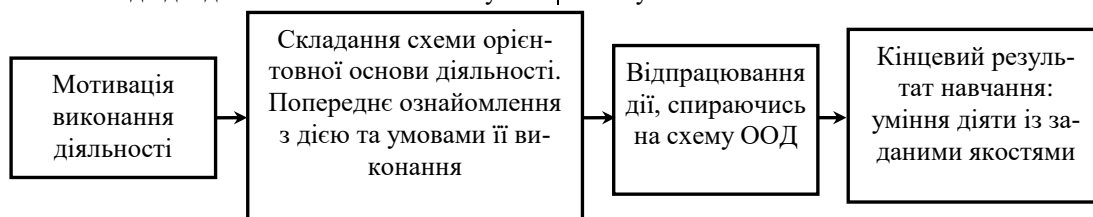

Рис. 1. Структура навчального процесу відповідно до теорії поетапного формування розумових дій [3, с. 289]

Такий підхід до підготовки майбутніх практичних психологів закладів освіти передбачає формування в них мотивації засвоєння та здійснення фахових дій відповідно до професійного стандарту; повноцінне орієнтування в умовах виконання дій, що засвоюються; формування алгоритмів виконання дій та здатності виконувати їх на належному якісному рівні. Етапи процесу навчання, з позицій теорії поетапного формування розумових дій, повністю відповідають структурі інтегральної фахової готовності та забезпечують формування всіх її компонентів: психологічного, практичного і готовності до самовдосконалення.

створенні у студентів мотивації, інтересу та орієнтовної основи діяльності по кожному із цих видів робіт для конкретної категорії клієнтів (теоретична основа, алгоритми і техніки роботи, інструментарій, документування). На лабораторних та практичних заняттях відбувається відпрацювання цих дій, спираючись на сформовані орієнтири діяльності. Контроль кінцевого результату навчання здійснюється при виконанні практико-орієнтованих завдань поточного і підсумкового контролю, а також наступного року під час практики. На ній студенти мають розробити власний план роботи практичного психолога на тиждень, який включає всі види роботи, виконати його (із запрошенням керівників практики на окремі заходи) та написати звіт про виконання. Так перевіряються вміння студентів виконувати діяльність шкільного психолога відповідно до професійного стандарту. У результаті такого підходу студенти демонструють належний рівень розуміння цілей, змісту і технік реалізації кожного виду діяльності.

Розглянемо коротко реалізацію зазначеного підходу на прикладі нормативної дисципліни «Психологічна служба в закладах освіти», яка вивчається бакалаврами спеціальності 053 «Психологія» на 2 році навчання. Для формування мотивації студентів ми на початку вивчення дисципліни знайомимо їх з історією розвитку шкільної психологічної служби за кордоном та в Україні і з основними видами і формами діяльності шкільного психолога, залучаємо до цього студентів 3 курсу, які в цей час проходять психологічну практику на базі закладів загальної середньої освіти в якості помічників практичних психологів, щоб вони поділилися своїми враженнями з молодшими здобувачами. Запрошуємо на зустріч зі студентами у форматі онлайн-конференції і самих шкільних психологів, які керують практикою, для відповідей на питання студентів. Далі будемо вивчення дисципліни за категоріями клієнтів, з якими працює психолог закладу освіти: дошкільники, молодші школярі, підлітки, старшокласники, батьки, педагоги тощо. Вивчаючи зміст і технології роботи з кожною категорією клієнтів, ми виходимо з професійних функцій і завдань, визначених професійним стандартом практичного психолога закладу освіти, а саме: психологічна профілактика і просвіта, психодіагностика, психологічна допомога (консультування, тренінги, корекційно-розвивальна робота), самоосвіта, співпраця з педагогічними працівниками, організаційно-методична діяльність тощо [2, 5]. На лекційних і семінарських заняттях акцент робиться на

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Таким чином, формування фахової готовності майбутніх практичних психологів закладів освіти вважаємо за доцільне здійснювати на засадах діяльнісного підходу до навчання, зокрема спираючись на теорію поетапного формування розумових дій. Студенти опановують зміст і технології всіх видів діяльності шкільного психолога з різними категоріями клієнтів, з чітким дотриманням всіх етапів діяльності: мотиваційного, орієнтовного, виконавського та контрольного. У результаті такого підходу студенти демонструють належний рівень розуміння цілей, змісту та технік реалізації кожного виду діяльності. Подальші розвідки можуть бути пов'язані з проблемою формування готовності майбутніх практичних психологів закладів освіти до здійснення психологічного супроводу учнів з особливими освітніми потребами.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Попович Н.Є. Готовність до діяльності як інтегральна характеристика особистості. *Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки.* 166 2009. С. 129-134.

2. Загурська І.С. Психологічна служба в системі освіти: курс лекцій. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2015. 166 с.

3. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання: навч. посіб. Харків: ВПП «Контраст», 2008. 488 с.

4. Науково-практичні аспекти організації навчальної і методичної роботи в університеті: монографія / заг. ред. В.П. Шевченка / Донецький нац. ун-т. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток. ЛТД», 2004. 256 с.

5. Професійний стандарт за професією «Практичний психолог закладу освіти». URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/12/Standart_Praktychnyy_psykholoh.pdf (дата звернення: 17.06.2023).

REFERENCES

1. Popovych, N.Ie. (2009) Hotovnist do diialnosti yak intehralna kharakterystyka osobystosti. [Readiness for activity as an integral characteristic of the individual.]. Visnyk Cherkaskoho universytetu. Seriya Pedahohichni nauky. № 166. 129-134. [in Ukrainian].

2. Zahurska, I.S. (2015). Psykholohichna sluzhba v systemi osvity [Psychological service in the education system]: kurs lektzii. Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I.Franka. 166 s. [in Ukrainian].

3. Kovalenko, O.E. (2008). Metodyka profesiinoho navchannia [Methodology of professional training]: navch. posib. VPP «Kontrast», Kharkiv. 488 s. [in Ukrainian].

4. Naukovo-praktychni aspekty orhanizatsii navchalnoi i metodychnoi roboty v universyteti [Scientific

and practical aspects of organising educational and methodological work at the university]: monohrafiia (2004) / zah. red. V.P. Shevchenka / Donetskyi nats. un-t. Donetsk: TOV «Iuho-Vostok. LTD», 256 s. [in Ukrainian].

5. Profesiinyi standart za profesiieiu «Praktychnyi psykholoh zakladu osvity» [Professional standard for the profession "Practical psychologist of an educational institution"]. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/12/Standart_Praktychnyy_psykholoh.pdf. [in Ukrainian].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

КОШЕЛЕВА Наталя Геннадіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Дніпро).

Наукові інтереси: методика викладання у вищій школі.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KOSHELEVA Natalia Hennadiivna – candidate of pedagogical Sciences, associate professor at the department of psychology Horlivka Institute for Foreign Languages of the State Higher Educational Establishment «Donbas State Pedagogical University» (Dnipro).

Scientific interests: methods of teaching in higher education.

Стаття надійшла до редакції 20.06.2023 р.

УДК 378.37.004

DOI: 10.36550/2415-7988-2023-1-210-104-111

СФІМЕНКО Світлана Миколаївна –

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та безпечного освітнього середовища КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»
ORCID <https://orcid.org/0000-0001-8577-1741>
e-mail: svitlanayefimenko@gmail.com

МОНІТОРИНГ РІВНЯ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ (ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ) КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Розвиток суспільства XXI ст. характеризується комплексною побудовою цифрової економічної й культурної системи. Цифровізація суспільства слугує чинником та показником економічного зростання світової економіки в цілому та національної економіки зокрема. Головним інструментом розвитку цифрової грамотності громадян є система освіти. Це зумовлює потребу розвитку цифрової компетентності сучасного педагогічного працівника, завдання якого – сприяти розвитку цифрової компетентності здобувачів освіти. Автором статті здійснено аналіз та кореляцію понять «цифрова компетентність громадянина України» та «інформаційно-цифрова компетентність вчителя». У статті окреслено методику та результати моніторингу рівня розвитку цифрової (інформаційно-цифрової) компетентності педагогів Кіровоградської області. Запропонована методика діагностики налічує три складові: визначення потреби у розвитку окремих компетенцій інформаційно-цифрової компетентності, дослідження запиту щодо формату й змістового наповнення заходів з розвитку інформаційно-цифрової компетентності, комплексний аналіз рівня розвитку означеної професійної компетентності педагогів області. В рамках моніторингу було визначено змістові складові інформаційно-цифрової компетентності освітян області, які потребують найбільшої уваги та спрямування програм підвищення кваліфікації. Серед них: знання й дотримання правил безпеки в цифровому середовищі; створення й використання безпечного освітнього електронного (цифрового) освітнього середовища для організації та управління освітнім процесом, вирішення проблем щодо організації активної групової онлайн-взаємодії, зворотного зв'язку, ефективного онлайн-оцінювання; модифікація наявних та створення нових електронних (цифрових) освітніх ресурсів з дотриманням академічної доброчесності та вимог законодавства щодо охорони авторського права. Результати аналізу запиту педагогів області щодо формату й змістового наповнення заходів з розвитку інформаційно-цифрової компетентності вчителя дозволили визначити перспективи подальших розвідок напрямку дослідження.